

[Arne Christiansen]

Bevæger man sig uden for de økonomiske områder i Fællesskabet, ligger det mange på sinde at fastslå, at nok er det politiske samarbejde vigtigt og positivt, men det er ikke traktatligt. Jeg undrer mig stadig over – hvad jeg også gjorde for 10 år siden, da vi førte debatten om indtræden i EF – hvorfor man ikke vil erkende, at politik og økonomi ikke kan adskilles. Det er nok rigtigt, at der ikke for tiden er nogen grund til at formalisere det snævre politiske samarbejde yderligere, men det forekommer mig at være udtryk for overfølsomhed og for stampen imod udviklingen, når man ikke engang vil drøfte emnet.

Der kunne være grund til at fokusere på andre problemer kloden rundt, men jeg er af den opfattelse, at det bliver nedrustningsforhandlingerne, EFs finansiering og det politiske samarbejde i Europa, der vil komme til at præge den kommende tids hjemlige debat. Derfor er det vigtigt, at disse emner i dag her i folketinget bliver grundigt behandlet og belyst, så debatten ikke skal føres alene på fredsgruppernes og antieuropæernes præmisser. Det er sket alt for længe herhjemme. Jeg mener, at det, vi hidtil har hørt, og ikke mindst udenrigsministerens fyldige redegørelse, er et væsentligt bidrag til at få debatten sat på det rigtige spor.

Gert Petersen (SF):

De internationale brændpunkter er blevet stadig talrigere, farligere og tættere i deres beliggenhed. De smelter sammen, og hele regioner står i brand.

Man kan tage det sydlige Afrika. For nogle år siden var Namibia det ene fredstruende brændpunkt, og det er det stadig væk, men dertil er kommet sydafrikanske invasioner inde i Angola og sabotageaktioner i Moçambique, Zimbabwe og andre nabostater, for ikke at tale om terrorangreb fra luften. Sideløbende hermed forstærker det undertrykte flertal i Sydafrika forståeligt nok sin kamp mod det umenneskelige regime og tvinges mere og mere til at gå over til guerillakrigsførelse. Der er altså ikke mere et enkelt brændpunkt i det sydlige Afrika. Nej, hele området er antændt, og flammerne breder sig.

Eller vi kan vende blikket mod Latinamerika. For nogle få år siden fjernede folket i

Nicaragua USAs protegé, familiediktatoren Somoza. Opmuntret af dette eksempel gik folkene i El Salvador og Guatemala i gang med at fjerne deres diktaturer, hvorpå Amerikas Forenede Stater ikke alene sendte en omfattende militær og økonomisk bistand til de fascistiske magthavere i de to lande, men også satte ind på at kvæle Nicaragua økonomisk. Da det slog fejl, tog USA de samme midler i brug, som blev anvendt i 1954 mod det demokratiske styre, der dengang var kommet til magten ad demokratisk vej i Guatemala, og organiserer nu lejetropper over for Nicaragua, der angriber Nicaragua fra nabolandene, som er USAs satellitstater.

Forleden udtalte den amerikanske CIA-chef oven i købet, at sandiniststyret i Nicaragua ville være borte inden årets udgang. Det kan være, han bliver klogere, for vi lever trods alt ikke i 1954. Men det er da højst tænkeligt, at ildebranden vil have bredt sig inden årets udgang netop på grund af USAs stædige modstand mod at give afkald på sit overherredømme og de multinationale koncerners såkaldte ret til at udnytte, hvad man smagfuldt har kaldt USAs egen baghave.

I resten af det latinamerikanske kontinent har der hersket en vis form for ro og orden i de senere år, ro og orden skabt af dødspatrujer, som tegner sig for drab på omkring 90.000 mennesker – vi bliver mindet om dem netop i disse dage i forbindelse med det besøg, som mødrene i Argentina aflægger heroppe – ro og orden skabt af en Pinochet, som med USAs støtte greb magten i Chile i 1973 ved et af de mest blodige militærkup i verdensdelens historie.

Hvor længe varer så denne stabile tilstand? Både i Argentina og Brasilien er militærdiktaturerne på tilbageslag, men hvis de vejrer farer for reformer, der kan skabe social retfærdighed og tryghed, kan man være sikker på, at de vil gå til modangreb. Endnu mere eksplosiv er situationen i Chile, hvor diktaturet kun holder sig ved magten gennem hensynsløs krænkelser af menneskerettighederne. Alligevel og heldigvis er dets nederlag endelig i sigte.

Disse brændpunkter – eller brændflader, skulle man vel sige – ligger langt borte og fanger ikke megen opmærksomhed herhjemme, men det kan alligevel blive her, de afgørende spørgsmål om krig og fred afgøres.